

Wonen en werken. In een veilige,
gezonde en duurzame leefomgeving.

Begroting 2027

Ontwerpbegroting

Vastgesteld door het DB van 9 april 2026

Inhoud

I	Doelen en ontwikkelingen.....	3
1.	Inleiding	3
2.	Missie, visie en strategie.....	3
3.	Bestuur	4
4.	Planvorming.....	5
5.	Ontwikkelingen	6
6.	Financiële uitgangspunten van de begroting 2027	8
II	Kritische prestatie-indicatoren	9
1.	Algemene kpi	9
2.	Vergunningen en meldingen	9
3.	Toezicht en handhaving.....	10
4.	Beoordeling en beschikkingen bodem	10
5.	Overige kpi uit de Nota VTH voor gemeenten	10
III	Financiën.....	11
1.	Algemeen.....	11
2.	Baten	13
3.	Lasten	14
4.	Reserves.....	16
IV	Paragrafen.....	17
1.	Inleiding	17
2.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	17
3.	Onderhoud kapitaalgoederen	21
4.	Financiering	22
5.	Bedrijfsvoering.....	25
V	BIJLAGEN	32
Bijlage 1	Omzet 2026 en 2027	32
Bijlage 2	Informatie voor verbonden partijen	33
Bijlage 3a	Begroting 2027 verdeling primair-overhead.....	34
Bijlage 3b	Begroting 2027 verdeling structureel-incidenteel	35
Bijlage 3c	Begroting 2027 raming EMU saldo.....	36
Bijlage 3d	Begroting 2027 overzicht van dekkingsmiddelen.....	37
Bijlage 3e	Begroting 2027 overzicht baten en lasten per taakveld	38
Bijlage 4	Begroting 2027 Wettelijke taken en Plustaken.....	39
Bijlage 5	Balans meerjarig.....	40

I Doelen en ontwikkelingen

1. Inleiding

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) bestaat sinds 2011. De gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland bundelen sindsdien hun krachten bij de uitvoering van omgevingstaken: vergunningen, toezicht en handhaving en de inhoudelijke expertise die nodig is om deze taken goed uit te kunnen voeren en gemeenten en provincie te kunnen adviseren bij hun ambities in de leefomgeving: beleid, plannen en lokale regelgeving.

OZHZ werkt continu aan het verder verbeteren van de kwaliteit van zijn dienstverlening. Extra aandacht is er voor de relatie met de bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers en de professionaliteit van de bedrijfsvoering. Een landelijk en een provinciaal traject geven bovendien al enige tijd impulsen voor verdere verbetering en optimalisering.

2. Missie, visie en strategie

OZHZ actualiseerde zijn missie, visie en strategie.

Onze missie

Onze missie beschrijft kort wat de permanente opdracht en de doelstellingen van de organisatie zijn. Kortom, waarom OZHZ bestaat. De missie van OZHZ luidt als volgt.

Bij OZHZ werken we aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Dat doen we in opdracht van de tien gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland.

We dragen met onze vergunningen, toezicht, handhaving en adviezen bij aan een leefbare omgeving voor onze inwoners waarin bedrijven duurzaam kunnen ondernemen. We weten wat er lokaal speelt, wat onze opdrachtgevers belangrijk vinden en zorgen ervoor dat zij onze expertise en data kennen en op tijd inzetten. In een stimulerende werkomgeving en samen met andere omgevingsdiensten ontwikkelen onze medewerkers continu hun vakmanschap.

Onze visie en strategie

OZHZ heeft zijn ambities voor de toekomst opgenomen in de geactualiseerde visie. Kort gezegd is het onze ambitie om de brede VTH-taken uit te voeren voor alle gemeenten en de advisering verder te professionaliseren conform de landelijke Handleiding over de regionale beleidscyclus van het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP-VTH). De visie geeft samen met de strategie richting aan toekomstige besluitvorming van het bestuur en de directie.

Onze visie luidt als volgt:

Bij OZHZ willen we de logische en vertrouwde partner voor gemeenten en provincie zijn bij het realiseren van hun ambities voor een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

We zetten hiervoor ons instrumentarium, netwerk en onze expertise zo optimaal mogelijk in. Voor al onze opdrachtgevers voeren we daarom een breed en integraal takenpakket uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving. Onze adviesrol omvat de hele beleidscyclus van onze opdrachtgevers. We adviseren hen breed over de gevolgen van ontwikkelingen voor de fysieke leefomgeving en de invloed van activiteiten op de leefomgeving.

Onze strategie luidt als volgt:

De strategie om de ambities in onze visie te realiseren bevat de volgende kernelementen:

- **Onze focus ligt op taken die te maken hebben met de fysieke leefomgeving.**
- **Onze ambitie is om voor alle deelnemers een breed VTH-takenpakket uit te voeren.**
- **We professionaliseren onze adviestaken overeenkomstig de landelijke afspraken in het kader van het IBP-VTH waarbij we, in lijn met de geest van de Omgevingswet, kiezen voor de variant met de meeste aansluiting bij de beleidscyclus van onze opdrachtgevers.**
- **We blijven investeren in onze huidige en in nieuwe professionals.**

Hiermee bepalen missie, visie en strategie de koers van de organisatie. De strategie bevat op hoofdlijnen de stappen die OZHZ wil zetten om de visie te realiseren, en bestaat uit een afwegingskader voor de taakuitvoering, het versterken van de samenwerking met andere omgevingsdiensten, een strategie voor datagestuurde werken (business-intelligence) en het blijven investeren in professionele medewerkers.

3. Bestuur

OZHZ is een gemeenschappelijke regeling. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het beheer van de dienst en de algemene kwaliteit van werken ligt bij het dagelijks bestuur (DB). De gemeenten en de provincie zijn individueel opdrachtgever van OZHZ en zijn ook elk voor zich bestuurlijk verantwoordelijk voor het uitvoeringsbeleid van de taken die OZHZ voor hen uitvoert. Het opdrachtgeverschap voor regionale taken en programma's en de zorg voor een uniform uitvoeringsbeleid ligt bij het algemeen bestuur (AB).

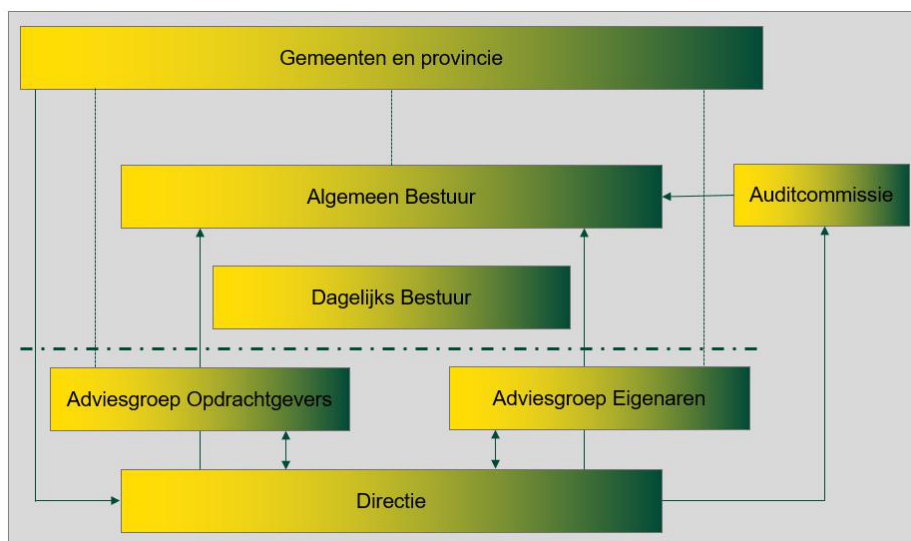
Naast het DB en AB heeft OZHZ een auditcommissie. Deze bestaat uit 3 leden van het AB, die geen DB-leden zijn. Deze commissie adviseert het AB over financiële zaken en bedrijfsvoeringaspecten, in het bijzonder over de gang van zaken rond beleid en de financiële zaken die ermee samenhangen (planning en control cyclus). De auditcommissie richt zich op alle activiteiten die van belang zijn voor een adequate beheersing van OZHZ op het gebied van rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid ten aanzien van de kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid van het AB.

De directeur van OZHZ legt over het functioneren van de dienst verantwoording af aan het DB. Bij de voorbereiding van de vergaderingen van DB en AB adviseren twee adviesgroepen de directie:

- Vanuit de collectieve opdrachtgeversrol: de Adviesgroep Opdrachtgevers (AGO).

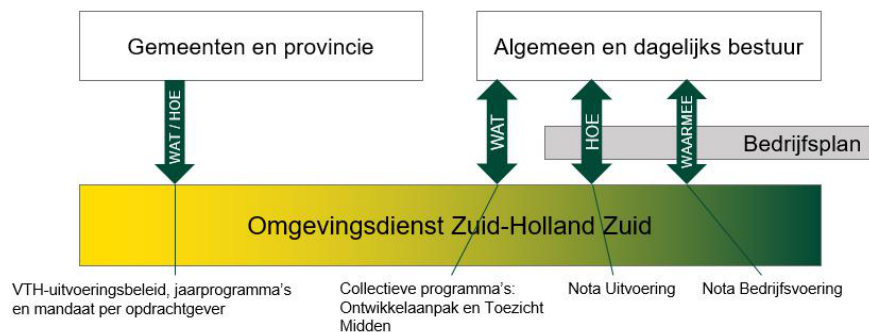
- Vanuit de eigenaarsrol: de Adviesgroep Eigenaren (AGE).

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

4. Planvorming

Het AB is zowel collectief eigenaar als collectief opdrachtgever. OZHZ werkt met vier vormen van plannen.

1. [Individuele jaarprogramma's gemeenten en provincie](#)

De opdrachten voor OZHZ staan in de **individuele jaarprogramma's** per gemeente en provincie.

2. [Collectieve programma's: Ontwikkelaanpak 2026 – 2029 en Toezicht Midden](#)

De **Ontwikkelaanpak** is het innovatieprogramma van OZHZ. Hiermee is het voor OZHZ mogelijk werkwijzen en producten te vernieuwen, met inzet van expertise, innovatieve technieken en data. Samen met de vier andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten is bovendien een gezamenlijk innovatieprogramma opgesteld, waarvoor ruimte is gecreëerd in deze aanpak. De Ontwikkelaanpak 2026 - 2029 bestaat uit twee programma's:

- Versterken VTH-expertise voor de leefomgeving. Dit programma richt zich op de doorontwikkeling van onze kerntaak vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en de bijbehorende expertise.
- Versterken ruimtelijke gebiedsontwikkeling. Dit programma richt zich op het versterken van de rol van OZHZ in ruimtelijke vraagstukken. Door zijn expertise eerder in de beleidscyclus in te zetten kan OZHZ helpen bij het versnellen van maatschappelijke opgaven.

De programma's worden jaarlijks uitgewerkt in projecten. In 2026 richt OZHZ zich bijvoorbeeld op microplastics, het bevorderen van gebruiksvriendelijk bouw materiaal, het Circulair Materialenplan, CE, drones en de kaderrichtlijn water. Het versterken van ruimtelijke gebiedsontwikkeling gaat o.a. over de circulaire agenda, water- en bodem sturend en ontwikkeling en toepassing van omgevingsdata. OZHZ houdt hierbij nauw contact met de gemeenten en provincie.

Het Programma **Toezicht Midden** is gebaseerd op de gemeentelijke Nota VTH en bevat informatie over het projectmatig en thematisch toezicht dat OZHZ elk jaar uitvoert. OZHZ doet dat branchegericht (zoals bij veehouderijen) maar ook branche-overstijgend (zoals bij natte koeltorens, gevaarlijke stoffen en ZZS). Binnen het taakveld milieu voert OZHZ de meeste projecten uit voor alle gemeenten. Binnen het taakveld Brandveilig gebruik en bestaande bouw voert OZHZ projecten uit voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en Molenlanden.

3. Nota Uitvoering

De wijze waarop de dienst inhoudelijk de taken uitvoert (het hoe) staat in het uitvoeringsbeleid dat de gemeenten en provincie zelf hebben vastgesteld. Voor gemeenten betreft dit de 'Nota Vergunningen, Toezicht & Handhaving (VTH) voor de gemeentelijke taken door OZHZ 2025 – 2028'. Voor provinciale taken werkt OZHZ aan de hand van het provinciale uitvoeringsbeleid. Alle gemeenten en de provincie passen bovendien de *Landelijke Handhavingstrategie Omgevingsrecht* toe voor de taken die OZHZ voor hen uitvoert.

Het bestuur van OZHZ is zelf niet bevoegd om uitvoeringsbeleid vast te stellen voor de uitvoering van de VTH-taken. Wel stelt OZHZ een aparte 'Nota Uitvoering' vast, die de beleidskaders van gemeenten en provincie samenvat en nieuwe ontwikkelingen benoemt.

4. Nota Bedrijfsvoering

De Nota Bedrijfsvoering geeft de meerjarige kaders voor de bedrijfsvoering. Op grond van deze kaders richt OZHZ zijn organisatie in. Zo wordt de effectieve en efficiënte uitvoering van de taken structureel geborgd. De kaders maken het ook mogelijk om adequaat in te spelen op de uitdagingen van de toekomst. Tot slot biedt de nota duidelijkheid over de afspraken die OZHZ individueel kan maken met de opdrachtgevers. De nota wordt in 2026 geactualiseerd.

5. Ontwikkelingen

In de richtlijnen voor de begroting 2027 (AB 27 november 2025) benoemden we de meest relevante ontwikkelingen:

- Financiële ontwikkelingen.
- Implementatie van de missie en visie van OZHZ.
- Robuuste omgevingsdiensten en kwaliteit VTHA.

- Maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen.

Voor een uitgebreide toelichting hierop kan worden verwezen naar de begrotingsrichtlijnen 2027. Kort samengevat gaat het om het volgende.

Financieel kader

OZHZ werkt in een financieel onzeker klimaat door inflatie, beperkte begrotingsruimte en een krappe arbeidsmarkt. Van de 5% taakstelling is 4% ingevuld door kostenreducties; de resterende 1% moet komen uit procesoptimalisatie, mogelijke uitbreiding van VTH-taken en beleidsaanpassingen van opdrachtgevers. Taakverbreding bij gemeenten kan leiden tot aanzienlijk kostenvoordeel en kwaliteitsverbetering. De aanpassing van de financieringssysteem bij Bedrijfsvoering Drechtsteden vormt een belangrijk financieel risico.

Missie, visie en strategie

OZHZ ontwikkelt zich tot een brede expertisedienst voor een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Focus ligt op het uitvoeren van brede VTH-taken, versterken van adviestaken en intensivering van samenwerking met omgevingsdiensten en partners. Investeren in kennis, data en professionalisering blijft essentieel.

Robuuste omgevingsdiensten

OZHZ voldoet per april 2026 aan landelijke robuustheidscriteria. De samenwerking met de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten wordt verdiept via gezamenlijke projecten op data, informatiebeveiliging, inkoop, toezicht en innovatie.

Maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen

OZHZ vertaalt maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen door in de uitvoering. Belangrijk voor 2027:

- Omgevingswet: de harmonisatie van milieu-thema's loopt door. Daarnaast zet OZHZ in op monitoring en vroegtijdig adviseren. De financiële impact is nog niet volledig duidelijk.
- Bodemtaken: nieuwe gemeentelijke verantwoordelijkheden vragen om regionale afstemming. De budgetten moeten aansluiten bij eerdere ramingen.
- Circulaire economie: er is sprake van toenemende regelgeving. OZHZ ondersteunt gemeenten en ondernemers (o.a. Circulair Loket). Het is belangrijk om toe te werken naar structurele financiering.
- Energiebesparing: toezicht is een wettelijke taak. Er is budget nodig voor toezicht en stimulering. Structurele middelen voor het stimuleringsdeel zijn noodzakelijk. Er wordt een nieuwe subsidie verwacht na 2026.

Organisatieontwikkelingen

Naast de relevante ontwikkelingen zoals beschreven in de begrotingsrichtlijnen 2027 is het belangrijk om benadrukken dat 2027 een bijzonder jaar zal worden. Nadat in 2026 een wisseling in de wacht heeft plaatsgevonden op de functie van adjunct-directeur (mevrouw Tolsma ging met pensioen), zal in 2027 de heer Visser met pensioen gaan en de functie van directeur opnieuw ingevuld worden. De volledige directie is dan met nieuwe personen ingevuld.

6. Financiële uitgangspunten van de begroting 2027

De gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de regio Zuid-Holland Zuid werken met eenduidige kaders voor de begroting. Daarnaast stelt de provincie Zuid-Holland (PZH) jaarlijks de provinciale (financiële) uitgangspunten op en aandachtspunten voor de meerjarenbegroting. Op grond van de regionale en provinciale kaders beslist het AB elk jaar in november over de kaders of richtlijnen voor de begroting van het jaar t+2 van OZHZ.

Het AB stelde op 27 november 2025 de richtlijnen voor de begroting 2027 vast. Deze zijn de basis voor de voorliggende begroting:

1. Het AB stelde de inhoudelijke onderwerpen voor de begrotingsrichtlijnen 2027 vast. Deze zijn verwerkt in de voorjaarsbrief die OZHZ in maart 2026 stuurde naar de gemeenten en provincie. Zie voor nadere toelichting de tekst van de begrotingsrichtlijnen 2027.
2. Inzake de indexering besloot het AB als volgt:
 - Het uurtarief 2027 te indexeren met 4,65%. Daarnaast een besparing door te voeren van 0,5%. Per saldo bedraagt de tariefontwikkeling daarmee 4,15%.
 - Het uurtarief 2027 komt daarmee uit op € 117,51.
 - De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's), inwonerbijdrage én tarieven 2027 te indexeren met 4,15%.
 - Indien opdrachtgevers hun jaarprogramma niet of met een lager percentage indexeren, dit te beschouwen als een volumetaakstelling waarop de frictiebepaling van de bijdrageverordening OZHZ van toepassing is.

II Kritische prestatie-indicatoren

OZHZ rapporteert in de bestuursrapportages en in de jaarstukken over de kritische prestatie-indicatoren (kpi) die met de deelnemers zijn afgesproken.

Algemene kpi: dit betreft de kpi die zijn opgenomen in de bijdrageverordening en de Nota Bedrijfsvoering en de kpi die voortvloeien uit landelijke afspraken over de robuustheid van omgevingsdiensten.

Overige kpi: dit betreft de kpi over de vergunningverlening, het toezicht, de handhaving en adviestaken die OZHZ voor de 10 gemeenten en PZH uitvoert.

1. Algemene kpi

Speerpunt	Kpi
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening en de landelijke robuustheidscriteria).	OZHZ voldoet aan de landelijke criteria voor robuustheid van omgevingsdiensten, waaronder de VTH-kwaliteitseisen.
	Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90 - 110% van het jaarprogramma.
	Volumeafspraken voor de uitvoering van de wettelijke en additionele wettelijke taken voldoen aan de afgesproken bandbreedten.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	Eén keer per jaar voortgangs- en eenmaal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma.
Periodiek overleg met de opdrachtgever.	Eens per twee maanden vindt een gesprek met de gedeputeerde plaats. Twee keer per jaar vindt gesprek plaats met de wethouders.
	Eens per zes maanden vindt een ambtelijk MARAP-overleg plaats.
Klanttevredenheid	Het gemiddelde van het klanttevredenheidsonderzoek is minimaal een 7.
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.381 uur.
Flexibele capaciteit	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%.
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%.
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.

2. Vergunningen en meldingen

Speerpunt	Prestatie indicator
Tijdige vergunningverlening	<u>Vergunningen onder de Omgevingswet</u> : 95% van de vergunningen wordt binnen de wettelijke termijn verleend. <u>Bodembeschikkingen</u> : Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.
Juridische kwaliteit	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.

Nota VTH gemeenten	Minimaal eenmaal per 5 jaar worden vergunningen getoetst op actualiteit. Als actualisering van de vergunning noodzakelijk is, wordt in hetzelfde jaar de procedure gestart.
--------------------	---

3. Toezicht en handhaving

Speerpunt	Kpi
Toezichtdichtheid en naleving PZH.	<u>Grijs:</u> TD grijs = 100% NA grijs >= 60%
	<u>Rood:</u> NA bouw en sloop =90%
	<u>Groen:</u> TD groen = 100% NA groen >= 80%
Toezichtdichtheid en naleving gemeenten. (Nota VTH gemeenten)	<u>Omgevingsgestuurd:</u> NA bodem: 70% NA bouw en sloop: 70%
	<u>Overheidsgestuurd:</u> TD hoog = 100% NA hoog = 70%
Juridische kwaliteit.	80% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.

4. Beoordeling en beschikkingen bodem

Speerpunt	Kpi
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.
Juridische kwaliteit	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.

5. Overige kpi uit de Nota VTH voor gemeenten

Speerpunt	Kpi
Analyseren van data	Jaarlijks opstellen van top 10 meest voorkomende bijzonderheden.
	Jaarlijks voor minimaal 10 branches een analyse in naleving opleveren.

OZHZ rapporteert over deze kpi alleen in de jaarstukken.

III Financiën

1. Algemeen

De begroting 2027 is gebaseerd op de door het AB vastgestelde begrotingsrichtlijnen 2027 (zie I, paragraaf 6). Onderstaande tabel geeft het meerjarige begrotingsbeeld.

Overzicht van baten en lasten

Begroting 2026 - 2030 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Aangepaste begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten							
Inwonerbijdrage	2.615.371	2.624.311	2.624.311	2.733.220	2.733.220	2.733.220	2.733.220
Wettelijke taken	31.877.556	31.347.586	32.364.341	33.261.341	33.261.341	33.261.341	33.261.341
Offerte- en subsidietaken	2.702.781	2.364.169	2.721.285	2.586.465	2.586.465	2.586.465	2.586.465
Overige baten	283.593	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	37.479.301	36.536.066	37.909.937	38.781.027	38.781.027	38.781.027	38.781.027
Lasten							
Personeelskosten	29.690.502	30.405.917	31.432.223	32.152.969	32.152.969	32.152.969	32.152.969
Kapitaallasten	461.211	430.399	400.853	398.356	398.976	380.856	384.794
Ondersteuning Bedrijfsvoering Drechtsteden	1.889.479	1.996.172	1.963.857	2.111.146	2.111.146	2.111.146	2.111.146
Huisvesting	667.412	773.548	733.840	749.984	749.984	749.984	749.984
Overige bedrijfskosten	1.934.795	1.879.317	2.056.271	2.070.187	2.070.187	2.070.187	2.070.187
Additionele productkosten	1.062.606	795.619	935.933	979.403	979.403	979.403	979.403
Onvoorzien	17.105	181.405	187.615	192.310	192.313	192.223	192.223
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	35.723.111	36.462.377	37.710.592	38.654.356	38.654.979	38.636.768	38.640.707
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	1.756.190	73.689	199.345	126.670	126.048	144.258	140.320
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	1.756.190	73.689	199.345	126.670	126.048	144.258	140.320

Bedragen in €

De begroting is meerjarig in evenwicht.

Het was niet nodig om het positieve bedrijfsresultaat in 2025 aan te wenden voor het aanvullen van het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is ultimo 2025 weer op het vereiste niveau en voldoet daarmee ook weer aan de landelijke robuustheidseisen voor omgevingsdiensten.

Met ingang van 2026 geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen ook dat de notitie overhead van toepassing is. Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (in BBV-termen 'Overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. In bijlage 3a is de begroting 2027 verdeeld naar overhead en primair. De door het AB op 20 maart 2025 vastgestelde nota Overhead vormt de basis hiervoor.

Daarnaast heeft de commissie BBV de notitie structurele baten en lasten op 8 december 2025 gepubliceerd en geactualiseerd. De bepalingen en richtlijnen van deze notitie treden in werking met ingang van het begrotingsjaar 2027. Op basis van deze notitie is in bijlage 3b de begroting meerjarig inzichtelijk gemaakt zodat het zichtbaar is wat het structurele begrotingssaldo is. Om te bepalen of er in de begroting en meerjarenraming sprake is van structureel evenwicht dient inzichtelijk gemaakt te worden welke incidentele baten en lasten de begroting en meerjarenraming bevat. Door het betrekken van het overzicht van incidentele baten en lasten bij het begrotingssaldo met de cijfers uit het overzicht van de (totale) lasten en baten wordt inzicht gegeven in het begrotingssaldo.

In het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art 19) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenschappelijke regelingen ramingen van het EMU saldo dienen te verstrekken. De begroting van OZHZ is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van OZHZ, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie. Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (bbp). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

In bijlage 3c is de raming van het EMU saldo opgenomen.

In het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art 17) is de verplichting vastgesteld dat het overzicht van baten en lasten in de begroting bevat het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen, de geraamde kosten van overhead, het geraamde bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting en het geraamde bedrag voor onvoorzien. Dit overzicht is opgenomen in bijlage 3d.

Volgens de richtlijnen in het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art 7 lid 3 sub c) dient de gemeenschappelijke regeling inzicht te geven in de baten en lasten per taakveld. De indeling in taakvelden is vanuit het BBV voorgeschreven. Het overzicht van baten en lasten per taakveld is opgenomen in bijlage 3 e.

Financieel technische uitgangspunten

Bij het opstellen van de begroting 2027 en het financieel meerjarenperspectief zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Baten

De ramingen voor de baten zijn gebaseerd op:

- De jaarprogramma's 2026 van gemeenten en provincie wat resulteert in een verwacht werkaanbod van ca. 311.000 declarabele uren.
- De begroting 2026.
- Het vastgestelde tarief ad € 117,51 per uur.
- De vastgestelde realisatiecijfers 2025.

OZHZ heeft voor het jaar 2026 voor het eerst de incidentele omzet uit wettelijke taken uit het voorgaande jaar voor 70% doorgetrokken als zijnde "structureel". Dit uitgangspunt is doorgetrokken voor de jaren 2027 en verder. Op basis van het verleden is de constatering namelijk dat deze incidentele omzet een structureel karakter heeft. Op basis van het voorzichtigheidsprincipe hebben we 70% van deze omzet doorgetrokken. Dit biedt OZHZ mede in het kader van benodigde bezuinigingen op met name externe inhuur de mogelijkheid om hier vast personeel op in dienst te nemen. In de bijdrage van de deelnemers is dit echter nog niet verwerkt (zie ook bijlage 1), zodat het voor de deelnemers incidenteel blijft. De frictiebepaling uit de bijdrageverordening is hierop niet van toepassing.

Lasten

- Conform de september-circulaire 2025 d.d. 16 september 2025 is rekening gehouden met een gemiddelde loonkostenstijging met behulp indexcijfer cf. prijs overheidsconsumptie, beloning medewerkers ad 5,7%.

- Conform de september-circulaire 2025 d.d. 16 september 2025 is rekening gehouden met een gemiddelde prijsstijging met behulp indexcijfer cf. prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc) ad 2,2%.
- De vastgestelde realisatiecijfers 2025.
- Het hiervoor, onder 'Baten', beschreven werkaanbod vraagt een benodigde formatie voor het primaire proces van 218,4 fte (die we met vast personeel en inhuur realiseren).
- Er wordt rekening gehouden met een declarabiliteitsnorm van 1.381 uur per fte.
- Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (in BBV-termen 'Overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. Volgens de definitie van het BBV worden tot de bedrijfsvoering gerekend "Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces";
- De formatieomvang van bedrijfsvoering bedraagt 68,7 fte.
- Om mogelijke tegenvallers adequaat te kunnen opvangen wordt rekening gehouden met een post onvoorzien van € 192.310. Deze post staat ter beschikking van het dagelijks bestuur.
- De effecten van een mogelijke nieuwe CAO zijn als volgt ingeschat:
 - o 01-04-2027: 2,25%.

2. Baten

Inwonerbijdrage (€ 2,7 mln.)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget, te zien als een algemeen dekkingsmiddel. De inwonerbijdrage heeft een omvang van € 2,7 mln. Vanuit de inwonerbijdrage worden gedekt:

- Kosten voor instandhouding van het bestuur en bedrijfsvoering van de dienst.
- De taken en werkzaamheden van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs, die indirect ten goede komen aan alle opdrachtgevers en producten, zoals relatiebeheer, kwaliteitszorg, externe communicatie en rapportages, etc.
- De regionale uitvoering van de wachtdienst.

Wettelijke taken (€ 33,3 mln.)

De wettelijke taken omvatten producten en prestaties die per kwartaal op voorschotbasis bij de opdrachtgevers (gemeenten en provincie) in rekening worden gebracht. Jaarlijks vindt nacalculatie plaats aan de hand van de geleverde prestaties. De taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht worden eveneens op voorschotbasis bij de opdrachtgevers in rekening gebracht. Het betreft de PZH en de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en Molenlanden¹.

De omzetraming is gebaseerd op de meerjarige doorwerking van de jaarprogramma's. Bijlage 1 bevat het overzicht van de jaarprogramma's per opdrachtgever.

In de aangepaste begroting 2026 is duidelijk te zien dat ten opzichte van de primaire begroting 2026 de baten uit hoofde van wettelijke taken zijn toegenomen met ruim € 1,0 mln. Dit wordt verklaard door zowel toegenomen omzet op wettelijke taken van zowel de gemeenten als provincie.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I, paragraaf 5. Ontwikkelingen.

¹ Het betreft enkel de uitvoering van toezicht bouw.

Offerte en subsidietaken (€ 2,6 mln.)

Oprachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Afrekening vindt plaats op basis van gerealiseerde kosten of een vaste opdrachtsom.

Daarnaast ontvangt OZHZ subsidiebijdragen of kan er sprake zijn van detachering van personeel. In de raming is ook rekening gehouden met BRIKS²-taken die worden uitgevoerd voor de provincie Zuid-Holland en de DCMR. Uitgangspunt voor de structurele raming is de realisatie van afgelopen jaren en de ontwikkelingen die inmiddels realistisch worden ingeschat (bijv. toekenning van subsidies). In 2026 is sprake van een verwachte totale omzet ad € 2,7 mln waarvan € 0,4 mln incidenteel is. Dit betekent voor 2027 en later dat we vooralsnog uitgaan van een structurele (geïndexeerde omzet ad € 2,6 mln).

Overige baten (€ 200.000)

Dit post renteopbrengsten vormt binnen de overige baten de belangrijkste post. De realisatie van 2025 laat een opbrengst zien van € 192.040. Het is aannemelijk om deze opbrengst met inachtneming van enige voorzichtigheid meerjarig te verwerken.

3. Lasten

Personeelskosten (€ 32,2 mln.)

De personeelskosten zijn gebaseerd op de vaste formatie en de benodigde flexibele capaciteit van OZHZ. De salarislasten zijn berekend op basis van de werkelijke loonkosten. Daarbij is rekening gehouden met schaalfrictie, individuele rechten, pensionering en de verwachte CAO wijziging voor de jaren 2026 tot en met 2027. Wij hebben deze CAO wijziging ingeschat op:

01-07-2026: loonstijging 1,25% (volgens reeds afgesloten CAO die loopt t/m 31-03-2027)

01-01-2027: loonstijging 1,6% (volgens reeds afgesloten CAO die loopt t/m 31-03-2027)

01-04-2027: loonstijging 2,25% (inschatting naar best wetens)

Kapitaallasten (€ 398.000)

De kapitaallasten worden gevormd door enerzijds reeds gedane investering die voor de komende jaren conform het afschrijvingsbeleid worden afgeschreven. Anderzijds hebben we een investeringsbegroting opgesteld om de huidige faciliteiten in het kader van het nieuwe werk concept (hybride werken) te kunnen continueren.

OZHZ verwacht tot slot in 2027 en volgende jaren investeringen op ICT gebied om met name laptops, mobiele telefoons, enz. regulier te vervangen conform het afschrijvingsbeleid. Dat geldt ook voor reguliere vervanging van meubilair en huisvesting.

Ondersteuning BD (€ 2,1 mln.)

Bedrijfsvoering Drechtsteden (voorheen: de Servicegemeente Dordrecht, hierna aangeduid als BD) voert de taken uit op het gebied van ICT, personeels- en salarisadministratie, juridische diensten en aanbestedingen. De overeenkomst betreft de ICT (€ 1,67 mln.) en overige dienstverlening, zoals inkoop, juridisch kenniscentrum en verzekeringen (€ 436.000). De paragraaf "Bedrijfsvoering" (deel IV) bevat meer achtergrondinformatie.

² Vergunningverlening en toezicht met betrekking tot bouwen, reclame, inrit, kappen en slopen.

Huisvesting (€ 750.000)

OZHZ is gevestigd in het pand Post120 in Dordrecht. De huurkosten worden doorbelast door de verhuurder op basis van de getekende huurovereenkomst. De huisvestingskosten zijn opgebouwd uit de kale huurprijs en servicekosten en worden jaarlijks geïndexeerd.

Overige bedrijfskosten (€ 2,1 mln.)

De overige bedrijfslasten betreffen onder meer, print- en drukkosten, bedrijfsgezondheidszorg, kwaliteitszorg, externe advieskosten en telefoonkosten. De grootste onderdelen binnen deze begrotingspost zijn de software onderhoud (€ 1.170.000), facilitaire kosten (€ 174.000), externe expertise en accountant (€ 183.000), leaseauto's (€ 90.000), verzekeringspremies (€ 85.000), telefonie en internet (€ 61.000) en voorlichting en communicatie (€ 63.000).

In de raming is rekening gehouden met € 175.000 aan extra kosten voor versterking van de functies van privacy- en gegevensbescherming en informatiebeveiliging. Uitgangspunt is dit te doen in samenwerking met de omgevingsdiensten Zuid-Holland.

Additionele productkosten (€ 1,0 mln.)

Binnen deze begrotingspost zijn de additionele productkosten verantwoord voor de taakuitvoering van OZHZ. Daarbij gaat het om kosten die worden gemaakt door OZHZ en vervolgens een op een worden doorbelast aan de opdrachtgevers. Tegenover de additionele productiekosten staat dus een overeenkomstige omzet. Ook het materiële budget van de provincie Zuid-Holland voor het uitvoeren van de provinciale taken is binnen deze begrotingspost verantwoord.

Onvoorzien (€ 192.000)

De post onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedraagt 0,5% van de totale lasten voor reservering. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen (deel IV).

4. Reserves

4.1 Mutaties reserves

Onderstaand de meerjarige mutaties van de reserves:

Reserves	Beginsaldo	2026	2027	Saldo
Algemene reserve	773	0	0	773
Materieel budget PZH	155	0	0	155
Ontwikkelaanpak	26	0	0	26
Werkconcept	34	0	0	34
Onverdeeld resultaat	0	1.756	0	1.756
Totaal	988	1.756	0	2.744

Bedragen * € 1.000

Algemene reserve

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. De toename in 2026 betreft het positieve resultaat 2025.

Materieel budget PZH

De reserve is bedoeld voor eventuele complexe dossiers van PZH.

Ontwikkelaanpak

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. De ontwikkelaanpak (voorheen regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak.

Werkconcept

De reserve is niet meer actueel en in 2026 wordt er aan het AB een voorstel gedaan om deze bestemmingsreserve op te heffen en vrij te laten vallen ten gunste van het resultaat 2026.

Onverdeeld resultaat

Het positieve financiële resultaat 2025 bedraagt € 1.756.190. Er is een voorstel gemaakt om van dit resultaat een bedrag ad € 600.000 te bestemmen in een bestemmingsreserve en het resterende deel ad € 1.156.190 terug te betalen aan de deelnemers.

De geraamde exploitatieresultaten 2026 - 2030 zijn nog niet verwerkt in het overzicht. Conform de regionale afspraken worden deze toegevoegd aan het weerstandsvermogen indien dat onder het vereiste niveau zit. In totaal gaat het om € 737.000.

IV Paragrafen

1. Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording staat dat in de Programmabegroting in elk geval de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen Lokale heffingen, Verbonden partijen en Grondbeleid zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. Bijlage 2 bevat informatie voor de paragraaf verbonden partijen van de deelnemers. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

2.1 Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met bezuinigingen bij opdrachtgevers, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

2.2 Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De wijze waarop dit gebeurt is vastgelegd in de financiële verordening OZHZ. Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

In paragraaf 2.3 vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel. De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

2.3 Risicoprofiel Omgevingsdienst

	Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel risico	Benodigde weerstands- capaciteit
1	Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Medium	Friciekostenregeling Regionaal Uitvoeringsniveau Tarifiering	382	191
2	Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Groot	Hoog	Flexibele schil	632	474
3	Ziekteverzuim	Hoger dan de norm (5%)	Exploitatieverlies	Groot	Laag	Verzuimbeleid	543	136
4	BD samenwerking	Hogere kosten	Exploitatieverlies	Klein	Hoog	Bestuurlijk overleg	145	109
Totaal benodigde weerstandsvermogen							1.702	910

Bedragen x € 1.000

Stand jaarrekening 2025

Waarschijnlijkheid

<i>Zeer hoog</i>	<i>Kans > 75%</i>
<i>Hoog</i>	<i>Kans > 50% en < 75%</i>
<i>Medium</i>	<i>Kans > 25% en < 50%</i>
<i>Laag</i>	<i>Kans < 25%</i>

Impact

<i>Groot</i>	<i>financieel risico > € 400.000</i>
<i>Medium</i>	<i>financieel risico > € 150.000 en < € 400.000</i>
<i>Klein</i>	<i>financieel risico < € 150.000</i>

Algemeen

In de jaarrekening 2025 is een voordelig exploitatieresultaat gepresenteerd van ruim € 1,8 mln. Dit resultaat wordt deels bestemd in een bestemmingsreserve en deels terugbetaald aan de deelnemers. Verdere dotatie aan het weerstandsvermogen is overbodig. Het AB heeft besloten om in vier jaar (2023 - 2026) het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau te brengen, door in elk geval de (eventuele) positieve rekeningresultaten uit die jaren, toe te voegen aan de algemene reserve (en dus niet terug te geven aan de deelnemers).

Bij de jaarrekening 2025 is het benodigde weerstandsvermogen opnieuw bepaald en resulteert in een bedrag ad € 910.000. De omvang van het weerstandsvermogen ultimo 2025 bedraagt € 955.000 exclusief het positieve exploitatieresultaat voor het jaar 2025.

1. Bezuiniging wettelijke taken

Met de uitvoering van wettelijke taken is een budget van circa € 31,8 mln. gemoeid. Gegeven de financiële positie van gemeenten is de kans op bezuinigingen medium (50%). Met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is de financiële impact medium (€ 382.000). Daarbij is ervan uitgegaan dat het effect gedurende een periode van 2 jaar kan worden gedekt uit het weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

- De gemeenten hebben een minimaal regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vastgesteld voor de uitvoering van milieutaken. Daarmee is een zekere mate van continuïteit gewaarborgd.
- PZH heeft in dit kader de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vastgesteld.
- Daarnaast zijn in de bijdrageverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van de meerjarige budgetten. Opdrachtgevers die individueel meer willen bezuinigen dan de norm van 2% per jaar, dienen een frictievergoeding te betalen.
- Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie.
- Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.
- Structurele effecten worden opgevangen in het tarief.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich grotendeels tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Inschatting is een bedrag van circa € 191.000.

2. Overige omzet

De overige taken betreffen onder meer de offertetaken en subsidies. Met de uitvoering is een budget van circa € 2,1 mln. per jaar gemoeid. De kans op bezuinigingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar en met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen wordt de financiële impact ingeschat op hoog (€ 632.000).

Beheersmaatregelen

Voor de adviestaken geldt dat er tot nu toe geen sprake is van enige verplichting naar gemeenten om werk bij OZHZ neer te leggen. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet. Daarmee kan flexibel worden ingespeeld op omzetfluctuaties.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Op basis van de jaarrekening is de inschatting circa € 474.000.

3. Ziekteverzuim

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 5%. In geval van een hoger ziekteverzuim, is er sprake van productiviteitsverlies. Een laag risico is reëel gezien de ervaringscijfers over 2025 (uitkomst ziekteverzuim over 2025 is 4,55% (12-maands voortschrijdend gemiddelde)); de financiële impact met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is groot (€ 543.000), gerekend over een periode van een jaar. De kans wordt ingeschat op laag (25%).

Beheersmaatregelen:

- Het verzuimbeleid van OZHZ.
- Monitoren ziekteverzuim gedurende het jaar.
- De norm van 5% is financieel vertaald in de begroting.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 136.000.

4. Samenwerking met BD

Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuw dienstverlenings- en financieringsmodel van *BD*. De financiële effecten van dit model zijn op dit moment nog niet te overzien. OZHZ accepteert een risico tot een bandbreedte van 7,5% van het offertebedrag voor de jaren 2026 en 2027. Het offertebedrag bedraagt € 1.930.000. De kans wordt ingeschat op hoog (75%).

Beheersmaatregelen:

- Actief overleg met deelnemers.
- Marktverkenning.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 109.000.

2.4 Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2025 bedroeg € 955.000. (exclusief het positieve resultaat 2025).

Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 909.000 benodigd. Het aanwezige weerstandsvermogen overtreft dan ook het benodigde niveau.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- Het huurcontract inzake de locatie Post 120.
- De uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij BD (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware).
- Leasecontracten voor het wagenpark.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

	Omschrijving	Boekwaarde 2024	Boekwaarde 2025
a	Huisvesting	600.478	458.109
b	ICT en audiovisuele investeringen	181.009	202.920
c	Meubilair	165.059	125.822
d	Software	50.705	28.325
e	Bedrijfsmiddelen	13.456	9.204
f	Vaartuigen	2.626.535	2.515.000
Totaal		3.637.242	3.339.380

Bedragen x €

Onderstaand zijn de meerjarig geplande investeringen aangegeven:

Groep	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
a	Huisvesting	150.000	25.000	25.000	25.000	25.000
b	ICT en audiovisuele investeringen	130.000	110.000	110.000	160.000	110.000
c	Meubilair	90.000	10.000	10.000	10.000	10.000
d	Software	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
e	Bedrijfsmiddelen	5.000	5.000	5.000	30.000	5.000
f	Vaartuigen	-	-	-	-	-
Totaal		385.000	160.000	160.000	235.000	160.000

Bedragen x €

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de sfeer van huisvesting. Daarbij hoorden niet alleen de investeringen in het gebouw, maar ook de aanschaf van laptops voor alle medewerkers, docking stations voor alle werkplekken op kantoor, verbeterde audiovisuele apparatuur in de vergader- en projectruimtes, etc. Op deze apparatuur wordt snel afgeschreven, dat resulteert in het feit dat er jaarlijks geïnvesteerd moet worden in vernieuwing van dergelijke hardware.

Hieronder geven wij een toelichting op de relevante investeringen per onderdeel voor de komende jaren:

- a. *Huisvesting*
Een deel van de sloten van de lockers zal nog vervangen moeten worden. Daarnaast vinden er vervangende investeringen plaats op het vlak van vloerbedekking en keukenapparatuur;

- b. *ICT en audiovisuele investeringen*
Dit betreft de reguliere vervanging van laptops, Ipads en mobiele telefonie;
- c. *Meubilair*
Dit betreft de reguliere vervanging van bureaustoelen alsmede de aanschaf van vergadertafels en vergaderstoelen;
- d. *Software*
Het merendeel van de software die OZHZ gebruikt, werkt in de cloud en nemen we af als Saas applicatie (Software as a Service) en komt daarom niet in aanmerking als investering. De jaarlijkse post betreft dan ook slechts kleine applicaties;
- e. *Bedrijfsmiddelen*
Dit betreft de reguliere vervanging van kleinere bedrijfsmiddelen waaronder meetapparatuur;
- f. *Vaartuigen*
OZHZ heeft 2 boten in bezit (Pandion en RIB) die gebruikt worden bij de uitvoering van milieutoezicht. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage.

Bovenstaande items zijn concreet en reëel in te schatten. Daarnaast zal er een kantoorplan worden gemaakt waarbij inzichtelijk gemaakt wordt wat de kosten zijn om het huidige werkconcept te continueren gezien het maximum waar we tegenaan lopen met betrekking tot het aantal werkplekken. De verwachte uitbreiding van de bezetting noopt ons tot het maken van keuzes. Op dit moment is het inschatten van de verwachte investeringen nog niet mogelijk en dat zullen we in de begroting van 2028 verwerken.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De bijdrage van PZH aan de vaartuigen is geen investeringsbijdrage maar een bijdrage in de kapitaallasten en wordt derhalve niet op de investering in mindering gebracht.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 8, tweede lid, van de Financiële en controleverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

4. Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 20 maart 2025) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

4.1 Algemene ontwikkelingen

De treasury functie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

4.2 Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen;
- Uit hoofde van de treasury functie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

4.3 Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- Streven naar spreiding in de rent typische looptijden en uitzettingen.

4.4 Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. Voor 2027 bedraagt deze limiet 8,5% van € 38,7 miljoen = € 3,3 miljoen.

4.5 Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren. OZHZ heeft geen financieringsvormen met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar en verwacht deze ook niet aan te gaan in 2027. De renterisico norm bedraagt voor 2027: € 7,8 miljoen.

4.6 Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten.

In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

4.7 Leningenportefeuille

Voor het begrotingsjaar 2027 heeft OZHZ geen langlopende leningen in de portefeuille. De liquiditeitspositie is momenteel ruim voldoende.

Tot slot kan, op grond van onderstaande financiële indicatoren, worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Indicatoren financiering	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote	-0,7%	-1,3%	-2,2%	-3,1%	-3,9%	-4,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-0,7%	-1,3%	-2,2%	-3,1%	-3,9%	-4,8%
Solvabiliteitsratio	15,5%	16,7%	17,4%	17,8%	18,4%	19,1%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%

Een lage netto schuldquote houdt in dat OZHZ een flexibele begroting heeft. Concreet zitten middelen maar voor een beperkt deel vast in onderdelen als kapitaallasten en is bijsturing van de begroting dus voor een deel mogelijk.

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen eigen vermogen en de totale passiva. Bij een tekort aan eigen vermogen staan de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling garant voor het aanvullen van het eigen vermogen.

De structurele exploitatieruimte is de post onvoorzien, die onderdeel is van het weerstandsvermogen.

4.8 Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld € 1 mln. aan middelen aanhouden buiten de schatkist (het zogenaamde drempelbedrag). Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afroming en overboeking aangescherpt. BNG roomt het banksaldo dagelijks automatisch af vanaf 200.000 euro en boekt het overschot over naar de schatkistrekening bij het Rijk.

5. Bedrijfsvoering

De Nota Bedrijfsvoering van OZHZ geeft de kaders weer voor de bedrijfsvoering. Verdere uitwerking vindt plaats in de paragrafen bedrijfsvoering, financiering, weerstandsvermogen en onderhoud kapitaalgoederen van deze begroting.

5.1 Personeel & Organisatie

[Strategische HR-agenda 2026 - 2027](#)

De koers van OZHZ is stevig verankerd in de missie, visie en strategie van de organisatie. Medewerkers spelen een cruciale rol in het realiseren daarvan. Hiervoor is de volgende HR-doelstelling geformuleerd: “OZHZ is een aantrekkelijke (potentiële) werkgever waar gekwalificeerde medewerkers in zelforganiserende teams werken.” Op basis van deze doelstelling is de strategische HR-agenda opgesteld, met de volgende pijlers: werving, aantrekkelijk werkgeverschap (boeien en binden), investeren in vakmanschap, welzijn en organisatieontwikkeling.

In de jaarstukken 2025 is verslag gedaan over de stappen die zijn gezet richting een robuuste en toekomstbestendige organisatie. Dit betreft onder andere afname van het verloop, een toenemende instroom, effectief wervingsbeleid en ziekteverzuim dat onder controle is. Ook de preventieve aanpak heeft positieve effecten op de duurzame inzetbaarheid van de medewerkers.

Belangrijk aandachtspunt blijft het aantrekken van nieuwe (senior) collega's, met name voor de specialistische functies. Dit vraagt om versterking van arbeidsmarktcommunicatie en een herkenbaar sterk werkgeversmerk. OZHZ gaat extra inzetten op het verder verstevigen van het eigen werkgeversmerk door onder andere samen op te trekken met de andere vier Omgevingsdiensten in Zuid-Holland op gebied van arbeidsmarktcommunicatie. Hiervoor en voor het invullen van de lastig vervulbare vacatures is gerichte inzet van recruitment essentieel. OZHZ onderzoekt daarnaast ook de mogelijkheden voor inzet van actief recruitment.

Om blijvend te voldoen aan de VTH-kwaliteitscriteria is verdere borging nodig, onder meer door deze criteria een vaste plek te geven in diverse HR-instrumenten en –processen. OZHZ blijft extra investeren in het intern opleiden van medewerkers o.a. via de Omgevingsdienst NL Academie, om continuïteit, kwaliteit en eenduidige vakontwikkeling te waarborgen. Opleiding en training blijft essentieel om te voldoen aan de VTH-kwaliteitseisen. Tevens wordt er gewerkt aan een strategisch opleidingsplan waarin kennisontwikkeling en interne en externe ontwikkelingen samenkomen.

Ook vraagt strategische personeelsplanning (SPP) verdere uitwerking, onder andere voor het creëren van doorgroeimogelijkheden en loopbaanpaden. Steeds meer richtinggevend hiervoor zijn de inzichten uit de MARAP, de talentschouw en rapportages van HR-data. Om eerst een goede basis neer te zetten, is OZHZ in nauwe samenwerking met Bedrijfsvoering Drechtsteden bezig om zich voor te bereiden op de actualisatie van het functiehuis. Ook blijft de ontwikkeling richting zelforganisatie een belangrijke en gezamenlijke opgave. Het coaching programma als onderdeel van het Management Developmenttraject zal voor het management deze gezamenlijke beweging ondersteunen.

Tot slot zijn diverse instrumenten beschikbaar voor duurzame inzetbaarheid: een opleidingsprogramma voor jonge medewerkers, coaching en mentorschap voor alle medewerkers, en passende regelingen voor senioren. Het onboardingsprogramma voor nieuwe medewerkers wordt voortgezet.

Aanpak van het ziekteverzuim

Vanwege een relatief hoog ziekteverzuimpercentage in 2022 (6,6%) is met de arbodienst Bezig de strategie uitgezet om de medewerkers zo snel mogelijk weer op de been te krijgen. Dit wierp zijn vruchten af want in de afgelopen jaren is het ziekteverzuimpercentage gedaald naar 4,6% in 2025. De focus ligt nu op duurzame inzetbaarheid van medewerkers door te acteren op preventie en werk-privébalans (met nadruk op psychisch verzuim). Dit blijft de komende jaren een belangrijke uitdaging.

5.2 Data en ICT

OZHZ streeft ernaar om in 2026 en 2027 op een professioneel niveau met data te werken en zowel de datageletterdheid als het procesmatig én digitaal werken te versterken. De organisatie ontwikkelt zich van een traditionele werkwijze naar een aanpak waarin datakwaliteit, data-analyse en het bewust en doelgericht inzetten van data in de dagelijkse praktijk centraal staan. Hiermee worden zowel de VTHA-taken als de bredere bedrijfsvoering in 2026 en 2027 effectiever ondersteund.

Om deze ambitie waar te maken is in voorgaande jaren het programma Beter Benutten van Data uitgevoerd. Sinds 2025 zijn de taken rondom datakwaliteit en data-infrastructuur structureel geborgd binnen de Unit Data en ICT. Deze unit heeft als doel meer focus, deskundigheid en samenhang te brengen in de organisatiebrede data- en ICT-dienstverlening. De verdere ontwikkeling naar een datagedreven organisatie wordt vormgegeven door het opstellen en implementeren van een strategie voor business intelligence (BI-strategie) (doorkijk tot 2030). De BI-strategie vormt het kader voor de verdere ontwikkeling van datagedreven werken binnen alle teams en sluit aan op de strategische doelen van OZHZ.

Belangrijke aandachtsgebieden

- Opstellen en implementeren van een BI-strategie (2026–2030), inclusief een groeipad voor datageletterdheid en datavolwassenheid.
- Procesmatig in kaart brengen van werkprocessen als eerste stap naar efficiënter en digitaal werken, onder andere voor de digitalisering van de postverwerking en andere VTHA-taken. Dit ondersteunt het verbeteren, digitaliseren en toekomstbestendig maken van werkprocessen.
- Ontwikkeling van informatieproducten die OZHZ helpen data effectief te benutten, datagedreven werken stimuleren en digitale vaardigheden en AI-geletterdheid vergroten.
- Verder versterken van datakwaliteit en ICT-architectuur ter ondersteuning van strategische planning en de verdere ontwikkeling van de organisatievisie.

BI-strategie: doelen en meerwaarde (2026–2027)

De BI-strategie vormt het kader voor de verdere ontwikkeling van datagedreven werken binnen alle teams. Wanneer medewerkers data bewust en passend bij hun rol gebruiken, leidt dit tot beter onderbouwde keuzes en een organisatie die sneller en consistent kan inspelen op ontwikkelingen. Door de kennis- en ervaringsniveaus rondom datagebruik systematisch in kaart te brengen, krijgt OZHZ inzicht in welke ondersteuning nodig is om datagedreven werken te versterken.

Daarnaast maakt de BI-strategie expliciet hoe data bijdraagt aan de strategische doelen van OZHZ. De strategie biedt duidelijkheid, structuur en een geïntegreerde aanpak, waardoor data een vanzelfsprekend onderdeel wordt van zowel beleidssturing als operationele uitvoering in de komende jaren.

Tot slot geeft de BI-strategie richting aan het ontwikkelen van een meer doelgerichte en samenhangende inzet van data. Initiatieven worden beter op elkaar afgestemd en versterken elkaar, waardoor wordt gebouwd aan een toekomstbestendige, breed gedragen datagedreven werkwijze richting 2027 en verder.

Informatieproducten

De inzet van data verder geïntensiveerd en versterkt door het ontwikkelen van informatieproducten die inzicht geven in de uitvoering, planning en kwaliteit van het werk, zoals planningsrapportages, datakwaliteitsmonitoring en dashboards voor VTHA-taken. Daarnaast worden integrale oplossingen ontwikkeld voor vraagstukken in de fysieke leefomgeving, zoals omgevingsdossiers in Open Wave en kaartproducten ter ondersteuning van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Door de samenwerking met andere omgevingsdiensten verder te versterken - bijvoorbeeld via het Datalab - wordt kennis gedeeld, worden standaarden ontwikkeld en wordt innovatie versneld. Dit helpt OZHZ om efficiënter, consistent en toekomstgericht te werken.

Projecten en verbetertrajecten

Door processen helder te definiëren, te monitoren en continu te verbeteren ontstaat een organisatie die voorspelbaar, wendbaar en efficiënt werkt. Het in kaart brengen van processen is daarbij de eerste stap: het maakt zichtbaar wat er gebeurt, waar knelpunten zitten en hoe systemen, data en infrastructuur beter kunnen aansluiten op de dagelijkse praktijk. Zo ontstaat een stevig fundament voor verdere digitalisering en een toekomstbestendige informatievoorziening.

Het in kaart brengen van processen vormt een belangrijke basis voor gerichte digitalisering binnen OZHZ. Door inzicht te krijgen in hoe werkstromen verlopen, wordt duidelijk waar digitalisering waarde toevoegt en waar handmatige werkzaamheden kunnen worden verminderd. Dit is vooral relevant voor het digitaliseren van de postverwerking, waar procesinzicht essentieel is om dit efficiënt en toekomstbestendig in te richten.

Informatiebeveiliging en privacy

De vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten werken gezamenlijk aan het versterken van informatiebeveiliging en privacy via het centrale IB&P Office. De basis voor een uniforme, duurzame en wettelijk conforme manier van werken wordt verder opgebouwd en geborgd. De inzet richt zich op het realiseren van een samenhangend programma dat voldoet aan BIO-, NIS2-, AVG- en UAVG-eisen, en dat de digitale weerbaarheid en privacyvolwassenheid structureel verhoogt.

Op het gebied van informatiebeveiliging ligt de focus op het realiseren van een gezamenlijk fundament met uniforme beleidsdocumenten, basisprocessen en rapportages. Alle diensten brengen in 2026 hun bestaande situatie in kaart en implementeren de noodzakelijke technische en organisatorische maatregelen. Ook wordt gewerkt aan verdieping, opvolging van risico's en verdere professionalisering van monitoring, rapportage en bedrijfscontinuïteit.

Voor privacy wordt een volwassenheidsgericht verbeterprogramma uitgevoerd. Dit omvat onder meer het op orde brengen van verwerkingsregisters, DPIA-processen, Privacy by Design, incidentafhandeling, bewustwording en een structurele PDCA-cyclus. De ambitie is om privacy beter te verankeren in de bedrijfsvoering, met duidelijke rollen, governance en kwaliteitsborging.

Tot slot wordt een gezamenlijke rapportagestructuur ingericht met uniforme kwartaalrapportages en een jaarlijks overzicht, waarmee trends, risico's en voortgang inzichtelijk worden gemaakt voor directies en bestuur. Dit ondersteunt de sturing, verantwoording en verdere doorontwikkeling van informatiebeveiliging en privacy binnen alle omgevingsdiensten.

Dienstverlening door Bedrijfsvoering Drechtsteden

Sinds enige tijd wordt er gewerkt aan een nieuw dienstverlenings- en financieringsmodel van Bedrijfsvoering Drechtsteden. De financiële effecten van dit model zijn nog niet helemaal te overzien. OZHZ en BD kwamen daarom eerder al overeen dat zij een risico accepteren tot een bandbreedte van 7,5% van het offertebedrag voor de jaren 2026 en 2027.

Uit analyse van de organisatie van de bedrijfsvoeringsfuncties blijkt dat de huidige organisatie passend is. Dat geldt mogelijk echter niet voor ICT en data. Hiervoor moet er duidelijkheid zijn over de nieuwe uitgangspunten van BD, zoals verplichte afname, maatwerkkosten, prijsstelling en het product data. Pas na die duidelijkheid kan OZHZ een besluit nemen over het al dan niet voortzetten van de dienstverlening bij BD na 2027 en daartoe een nieuwe DVO aan te gaan.

De stand van zaken ten tijde van het schrijven van deze ontwerpbegroting 2027 is dat alle partijen met BD in gesprek zijn over de af te nemen volumes. Met BD is al wel afgesproken dat OZHZ de mogelijkheid heeft om de DVO na 2027 voor één of twee jaar te verlengen, of na 2027 te stoppen met (onderdelen van) de dienstverlening, onder dezelfde condities als de nu nog geldende DVO. Dat wil zeggen zonder dat frictiekosten vergoed hoeven te worden, mocht OZHZ pas later in 2026 een dergelijk besluit kunnen nemen (voor de jaren 2028-2029). Dit is echter nog niet schriftelijk bevestigd door BD en is mogelijk strijdig met andere bepalingen uit het nieuwe financieringsarrangement. Aan BD is ook gemeld dat OZHZ zich voor de toekomstige inrichting van zijn bedrijfsvoeringsfuncties niet alleen oriënteert op BD, maar ook op de samenwerking met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland en uitbesteding aan een marktpartij.

Tot slot merkte OZHZ op dat er nog geen totaalbeeld is van hoe de nieuwe DVO eruit gaat zien. Er zijn wel voorstellen voor de toekomstige governance en de financieringssystematiek, maar dat hangt weer samen met de financiële uitkomsten van de volume-uitvraag. OZHZ kan pas een definitief besluit nemen over de volumes 2028 - 2029 als de bepalingen over de contractvoorwaarden definitief zijn vastgesteld. Verder is nog onduidelijk wat de situatie is ná 2029 en voor hoeveel jaar OZHZ zich dan moet vastleggen.

Qua kosten is duidelijk dat de relatie met BD vanaf 2027 veel meer onzekerheden bevat dan nu het geval is. Voor 2027 en verder is rekening gehouden met een extra prijsstijging van 7,5% (boven op de indexering). Tot slot is van belang dat met ingang van 2027 de relatie van OZHZ met BD verandert van "klant" naar "partner". Dat houdt mede in dat OZHZ voortaan meedeelt in de financiële mee- en tegenvallers in de bedrijfsvoering van BD (risicodragend), naar rato voor die bedrijfsvoeringsonderdelen die OZHZ afneemt. Maar het betekent ook dat OZHZ (en alle andere organisaties die diensten afnemen bij BD) mee moeten investeren in (bijvoorbeeld) de digitale transformatie die moet worden ingezet op basis van de door Dordrecht vastgestelde I-visie.

Opschoning van het archief

Het toezicht op de informatiehuishouding van OZHZ is ingevolge de archiefverordening van OZHZ belegd bij de gemeentearchivaris van Dordrecht. Deze brengt jaarlijks verslag uit aan het DB over de kwaliteit van de archieffunctie. De archivaris concludeerde afgelopen jaar dat er goede stappen gezet zijn richting het op orde brengen van het informatie- en archiefbeheer van OZHZ. Deze conclusie is onder meer gebaseerd op de implementatie en gebruik van Djuma voor duurzame archivering van digitale archiefbescheiden.

De archivaris sprak wel zorg uit over het stilvallen van de kwaliteitscontroles en de opgave ten aanzien van de selectie en vernietiging van dossiers, zowel papier als digitaal. In de afgelopen jaren is een forse inhaalslag gemaakt ten aanzien van het archief in eigen huis; daarnaast is er een start gemaakt met het opstellen van een projectplan om het papieren archief dat op externe locaties (Oasis te Almere en Den Haag) staat te bewerken. Dit wordt in 2026 verder opgepakt. Daarnaast wordt selectie en vernietiging van de digitale dossiers in Djuma in 2026 ingericht. Bovendien is er aandacht voor archivering in taakapplicaties, zoals AFAS Profit.

Ten aanzien van de kwaliteitscontroles zal eerst de migratie van het datawarehouse afgerond moeten worden, waarna de kwaliteitscontroles weer opgepakt kunnen worden.

Openbaarheid conform de Wet open overheid (Woo)

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo. De openbaarheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt sinds de jaarstukken 2022.

OZHZ handelt de meeste ingekomen verzoeken op basis van de Woo af op basis van het verleende mandaat van de gemeenten en provincie Zuid-Holland. In de jaarstukken wordt daarvan verslag gedaan. Daarnaast kan op basis van de Woo een verzoek worden ingediend bij de bestuursorganen van de gemeenschappelijke regeling. Dat komt echter zelden voor.

Meer dan de Wob legt de Woo de nadruk op actieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betreft het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van overheidsinformatie. De Woo bevat een verplichting om 17 gespecificeerde informatiecategorieën openbaar te maken. Deze verplichting geldt echter niet voor alle categorieën op hetzelfde moment. In de eerste helft van 2026 wordt meer duidelijk over de inwerkingtreding van deze categorieën voor de Rijksoverheid en medeoverheden. De tweede en derde tranche van de Woo treden naar verwachting in 2027 in werking en omvatten onder meer de actieve openbaarmaking van stukken van het AB en DB, jaarplannen en jaarverslagen, convenanten, Woo-verzoeken (met bijlagen) en klachtenoordelen. De implementatie vindt plaats binnen de bestaande budgetten. De vierde tranche, het actief openbaar maken van beschikkingen, volgt later en is voor OZHZ het meest intensief. Hiervoor dient voldoende ruimte in de budgetten en personeelsplanning beschikbaar te zijn. Hierover gaat OZHZ tijdig in gesprek met de gemeenten en provincie.

5.3 Communicatie

In 2027 zet OZHZ communicatie in als strategisch middel om zijn missie te realiseren: een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit. Communicatie ondersteunt de primaire taken - vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering - en versterkt de positie van OZHZ als betrouwbare partner voor gemeenten en provincie.

Landelijke en regionale ontwikkelingen, de doorontwikkeling van het VTH(A)-stelsel en de groeiende aandacht voor omgevingskwaliteit vragen om duidelijke en doelgerichte communicatie. Daarom richt OZHZ zich op effectieve communicatie met inwoners, ondernemers, opdrachtgevers en medewerkers. Daarnaast zoekt OZHZ actief de samenwerking met andere omgevingsdiensten en ODNL, onder meer op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie, gezamenlijke projecten en woordvoering.

Speerpunten in 2027

- OZHZ bereidt de aanbesteding voor een nieuwe website voor en begeleidt de bouw en hosting.
- OZHZ scherpt de website- en contentstrategie verder aan.
- OZHZ investeert in arbeidsmarktcommunicatie om specialistische functies te werven en het werken bij OZHZ en de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten te profileren.
- OZHZ versterkt de interne communicatie om medewerkers te binden, te boeien en goed te informeren.
- OZHZ werkt intensief samen met andere omgevingsdiensten en ODNL op gezamenlijke thema's.
- OZHZ past gedragsinzichten toe om doelgroepen beter te bereiken en naleving te stimuleren.

Website en contentstrategie

OZHZ versterkt in 2027 zijn online communicatie. De aanbesteding voor een nieuwe website vormt daarbij het centrale project. Waar mogelijk werkt OZHZ samen met andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten om kennis te delen en gezamenlijk op te trekken. De contentstrategie richt zich op gerichte inzet van website en sociale media.

Samenwerking met andere omgevingsdiensten en ODNL

Onder het motto 'samen sterker' zoekt OZHZ actief de samenwerking op. OZHZ werkt samen aan arbeidsmarktcommunicatie, bedrijfsvoering, VTH(A)-taken, instrumenten, expertiseontwikkeling en innovatie. Met ODNL stemt OZHZ woordvoering en communicatie over landelijke ontwikkelingen af.

Arbeidsmarktcommunicatie

Arbeidsmarktcommunicatie blijft een belangrijk thema. OZHZ richt zich op het werven van specialistische functies en laat het maatschappelijke belang van zijn werk duidelijk zien. Binnen 'Betere Wereldbaan' ontwikkelt OZHZ samen met de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten gezamenlijke wervingscampagnes.

Persvoorlichting, omgevingscommunicatie en schrijfvaardigheid

Het aantal persvragen groeit en de complexiteit neemt toe. OZHZ investeert daarom in professionele persvoorlichting en woordvoering. OZHZ verbetert de communicatie met de omgeving en stimuleert begrijpelijk schrijven. Voor projecten ontwikkelt OZHZ waar nodig maatwerkstrategieën en passende communicatiemiddelen.

Interne communicatie

OZHZ creëert een prettige en stimulerende werkomgeving door interne communicatie te versterken. OZHZ organiseert bijeenkomsten, stimuleert het gebruik van het intranet en zorgt voor duidelijke werkafspraken. In een krappe arbeidsmarkt zet OZHZ actief in op het binden en boeien van medewerkers, waarbij interne en externe communicatie elkaar versterken.

Gedragsinzichten

OZHZ gebruikt gedragsinzichten om doelgroepen effectiever te bereiken en naleving te bevorderen. OZHZ past deze inzichten toe in communicatie richting ondernemers en binnen toezicht en handhaving. Bij complexe vraagstukken werkt OZHZ samen met een gedragsexpert en het gedragslab van DCMR. In 2027 implementeert OZHZ de handreiking gedrag verder binnen de organisatie.

5.4 Huisvesting

Ook in 2026 zal verdere invulling worden gegeven aan het manifest MVOI door gericht bezig zijn met energiezuinig werken, duurzame mobiliteit te stimuleren en verantwoord inkopen van o.a. meubilair. Zo wordt bij het aangaan van nieuwe leasecontracten voor de bedrijfswagens gekozen voor de inzet van elektrische auto's, maar valt hierbij ook te denken aan de inzet van lokale ondernemers voor onder meer te bestellen lunches en bloemen, waarbij gekeken wordt of zij voldoen aan de door ons hiervoor gestelde normen.

OZHZ zit inmiddels ruim 9 jaar in het kantoor Post120. Inmiddels is onderhoud nodig aan de vloeren en wanden. Naast de noodzakelijke investeringen zoals genoemd in 3. Onderhoud kapitaalgoederen zullen ook offertes worden opgevraagd om de nodige schilderwerkzaamheden uit te gaan (laten) voeren. Met de inzet van een projectleider zal worden gekeken waar de huisvesting (faciliteiten) nog kan/ kunnen worden geoptimaliseerd, ook rekening houdend met de gebruikerswensen in de nabije toekomst.

5.5 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van processen, controleert de rechtmatigheid en rapporteert hierover. De accountant toetst de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid en neemt dit mee in de accountantsverklaring.

Er is een intern controleplan opgesteld, dat jaarlijks wordt uitgevoerd. We gaan dit plan verder uitbreiden en nemen hierin mee de adviezen van de accountant zoals in de managementletter beschreven.

V BIJLAGEN

Bijlage 1 Omzet 2026 en 2027

Inwonerbijdrage

Omschrijving	2026	2027
	Structureel	Structureel
Gemeente Alblasserdam	82.384	85.803
Gemeente Dordrecht	487.079	507.293
Gemeente Gorinchem	150.580	156.829
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	74.100	77.175
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	127.117	132.392
Gemeente Hoeksche Waard	355.726	370.489
Gemeente Molenlanden	180.038	187.510
Gemeente Papendrecht	132.552	138.053
Gemeente Sliedrecht	102.732	106.995
Gemeente Zwijndrecht	183.245	190.850
Provincie Zuid-Holland	748.757	779.830
	2.624.310	2.733.219

Jaarprogramma

Omschrijving	2026		2027	
	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel
Gemeente Alblasserdam	1.925.347	21.328	2.005.249	15.549
Gemeente Dordrecht	10.120.717	653.374	10.540.727	476.342
Gemeente Gorinchem	760.129	25.195	791.674	18.368
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	1.527.249	22.566	1.590.630	16.452
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	648.516	42.530	675.429	31.006
Gemeente Hoeksche Waard	2.032.987	-5.955	2.117.356	-4.341
Gemeente Molenlanden	2.056.168	137.704	2.141.499	100.393
Gemeente Papendrecht	651.706	112.880	678.752	82.295
Gemeente Sliedrecht	688.208	35.903	716.769	26.175
Gemeente Zwijndrecht	1.125.117	31.995	1.171.809	23.326
Provincie Zuid-Holland	9.400.384	350.293	9.790.500	255.381
	30.936.528	1.427.813	32.220.394	1.040.946

De incidentele omzet in het jaar 2027 betreft 70% van de incidentele omzet 2026 (incl. indexering) die ter dekking van de begroting als structureel is aangemerkt.

Bijlage 2 Informatie voor verbonden partijen

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht.																								
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de bestuursorganen van de gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht en andere opgedragen taken.																								
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2025;	<p>De omzet betreft de realisatie 2025.</p> <table> <tr> <td>Alblasserdam</td> <td>€ 2.057.887,61</td> </tr> <tr> <td>Dordrecht</td> <td>€ 12.039.531,32</td> </tr> <tr> <td>Gorinchem</td> <td>€ 979.451,49</td> </tr> <tr> <td>Hardinxveld-Giessendam</td> <td>€ 1.534.999,32</td> </tr> <tr> <td>Hendrik-Ido-Ambacht</td> <td>€ 901.819,68</td> </tr> <tr> <td>Hoeksche Waard</td> <td>€ 2.540.436,03</td> </tr> <tr> <td>Molenlanden</td> <td>€ 2.618.057,99</td> </tr> <tr> <td>Papendrecht</td> <td>€ 1.020.697,44</td> </tr> <tr> <td>Sliedrecht</td> <td>€ 956.372,66</td> </tr> <tr> <td>Zwijndrecht</td> <td>€ 1.547.918,55</td> </tr> <tr> <td>Provincie Zuid-Holland</td> <td>€ 10.149.707,88</td> </tr> <tr> <td>TOTAAL</td> <td>€ 36.346.879,97</td> </tr> </table>	Alblasserdam	€ 2.057.887,61	Dordrecht	€ 12.039.531,32	Gorinchem	€ 979.451,49	Hardinxveld-Giessendam	€ 1.534.999,32	Hendrik-Ido-Ambacht	€ 901.819,68	Hoeksche Waard	€ 2.540.436,03	Molenlanden	€ 2.618.057,99	Papendrecht	€ 1.020.697,44	Sliedrecht	€ 956.372,66	Zwijndrecht	€ 1.547.918,55	Provincie Zuid-Holland	€ 10.149.707,88	TOTAAL	€ 36.346.879,97
Alblasserdam	€ 2.057.887,61																								
Dordrecht	€ 12.039.531,32																								
Gorinchem	€ 979.451,49																								
Hardinxveld-Giessendam	€ 1.534.999,32																								
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 901.819,68																								
Hoeksche Waard	€ 2.540.436,03																								
Molenlanden	€ 2.618.057,99																								
Papendrecht	€ 1.020.697,44																								
Sliedrecht	€ 956.372,66																								
Zwijndrecht	€ 1.547.918,55																								
Provincie Zuid-Holland	€ 10.149.707,88																								
TOTAAL	€ 36.346.879,97																								
d) de omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	<p><i>Eigen vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar:</p> <table> <tr> <td>31-12-2024</td> <td>€ 988.399</td> </tr> <tr> <td>31-12-2025</td> <td>€ 2.744.588</td> </tr> </table> <p><i>Vreemd vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar:</p> <table> <tr> <td>31/12/2024</td> <td>€ 13.240.152</td> </tr> <tr> <td>31/12/2025</td> <td>€ 14.925.473</td> </tr> </table>	31-12-2024	€ 988.399	31-12-2025	€ 2.744.588	31/12/2024	€ 13.240.152	31/12/2025	€ 14.925.473																
31-12-2024	€ 988.399																								
31-12-2025	€ 2.744.588																								
31/12/2024	€ 13.240.152																								
31/12/2025	€ 14.925.473																								
e) de omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2025 bedraagt € 1.756.190.																								

Bijlage 3a Begroting 2027 verdeling primair-overhead

Begroting 2027	Structureel		Incidenteel		Totaal
Baten	primair	overhead	primair	overhead	
Inwonerbijdrage	2.733	-	-	-	2.733
Wettelijke taken	33.261	-	-	-	33.261
Offerte- en subsidietaken	2.586	-	-	-	2.586
Overige baten	200	-	-	-	200
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal baten	38.781	-	-	-	38.781
Lasten					
Personeelskosten	24.345	7.808	-	-	32.153
Kapitaallasten	238	161	-	-	398
Ondersteuning Bedrijfsvoering Drechtsteden	-	2.111	-	-	2.111
Huisvesting	-	750	-	-	750
Overige bedrijfskosten	1.128	942	-	-	2.070
Additionele productkosten	979	-	-	-	979
Onvoorzien	133	59	-	-	192
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	26.824	11.831	-	-	38.654
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	11.957	11.831	-	-	127
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	11.957	11.831	-	-	127

Bedragen x € 1.000

Bijlage 3b Begroting 2027 verdeling structureel-incidenteel

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	2026	2027	2028	2029	2030
Geraamde baten	37.910	38.781	38.781	38.781	38.781
Geraamde lasten	37.711	38.654	36.655	38.637	38.641
(Geraamd totaal) Saldo baten en lasten (begrotingssaldo voor bestemming)	199	127	126	144	140
Beoogde toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Beoogde onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Begrotingssaldo na bestemming (geraamd resultaat)	199	127	126	144	140
Waarvan incidentele baten en incidentele onttrekkingen aan reserves	822	-	-	-	-
Waarvan incidentele lasten en incidentele toevoegingen aan reserves	786	-	-	-	-
Saldo incidentele baten en lasten	36	-	-	-	-
Structureel begrotingssaldo (geraamd structureel resultaat)	163	127	126	144	140

Bedragen x € 1.000

Toelichting op incidentele baten en incidentele onttrekkingen aan reserves:

De incidentele baten betreffen het incidentele deel van de opbrengst uit offerte- en subsidietaken

Toelichting op incidentele lasten en incidentele toevoegingen aan reserves:

Er zijn geen lasten of toevoegingen aan reserves van incidentele aard.

Bijlage 3c Begroting 2027 raming EMU saldo

EMU saldo	2026	2027	2028	2029	2030
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. Onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	199	127	126	144	140
Mutatie (im)materiële vaste activa	-16	-238	-239	-146	-225
Mutatie voorzieningen					
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)					
Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa					
Berekend EMU-saldo	215	365	365	290	365

Bedragen x € 1.000

Bijlage 3d Begroting 2027 overzicht van dekkingsmiddelen

Overzicht van baten en lasten

Omschrijving	Realisatie 2025			Primaire begroting 2026			Aangepaste begroting 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onderdelen												
Primaire processen	34.580	24.449	10.131	33.712	25.697	8.014	35.086	26.332	8.754	35.848	26.690	9.158
Kosten van overhead		11.257	11.257		10.584	10.584		11.191	11.191		11.772	11.772
Totaal onderdelen	34.580	35.706	1.126	33.712	36.281	2.569	35.086	37.523	2.437	35.848	38.462	2.614
Algemene dekkingsmiddelen												
Inwonerbijdrage	2.615		2.615	2.624		2.624	2.624		2.624	2.733		2.733
Saldo financieringsfunctie	192		192	200		200	200		200	200		200
Overige opbrengsten	92		92	-		-	-		-	-		-
Totaal algemene dekkingsmiddelen	2.899	-	2.899	2.824	-	2.824	2.824	-	2.824	2.933	-	2.933
Onvoorzien												
Onvoorzien		17	17		181	181		188	188		192	192
Heffing vennootschapsbelasting												
Heffing vennootschapsbelasting		-	-		-	-		-	-		-	-
Gerealiseerd totaalsaldo	37.479	35.723	1.756	36.536	36.462	74	37.910	37.711	199	38.781	38.654	127
Mutaties reserves												
Onttrekkingen aan reserves	-		-	-		-	-		-	-		-
Toevoegingen aan reserves		-	-		-	-		-	-		-	-
Totaal mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	37.479	35.723	1.756	36.536	36.462	74	37.910	37.711	199	38.781	38.654	127

Bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten

Meerjarenraming	Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onderdelen									
Primaire processen	35.848	26.584	9.264	35.848	26.572	9.276	35.848	26.573	9.275
Kosten van overhead		11.878	11.878		11.873	11.873		11.876	11.876
Totaal onderdelen	35.848	38.463	2.615	35.848	38.445	2.597	35.848	38.448	2.601
Algemene dekkingsmiddelen									
Inwonerbijdrage	2.733		2.733	2.733		2.733	2.733		2.733
Saldo financieringsfunctie	200		200	200		200	200		200
Overige opbrengsten	-		-	-		-	-		-
Totaal algemene dekkingsmiddelen	2.933	-	2.933	2.933	-	2.933	2.933	-	2.933
Onvoorzien									
Onvoorzien		192	192		192	192		192	192
Heffing vennootschapsbelasting									
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd totaalsaldo	38.781	38.655	126	38.781	38.637	144	38.781	38.641	140
Mutaties reserves									
Onttrekkingen aan reserves	-		-	-		-	-		-
Toevoegingen aan reserves		-	-		-	-		-	-
Totaal mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	38.781	38.655	126	38.781	38.637	144	38.781	38.641	140

Bedragen x € 1.000

Bijlage 3e Begroting 2027 overzicht baten en lasten per taakveld

Taakvelden

Taak veld	Omschrijving	Begroting		
		Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead		11.772	-11.772
0.5	Treasury	200	0	200
0.8	Overige baten en lasten	0	192	-192
0.10	Mutaties reserves	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten		127	-127
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.594	1.088	505
7.4	Milieubeheer	26.452	18.407	8.044
8.3	Wonen en bouwen	10.536	7.195	3.341
Totaal taakvelden		38.781	38.781	0

Bedragen x €1.000

Bijlage 4 Begroting 2027 Wettelijke taken en Plustaken

Begroting 2027 OZHZ	Basistaken		Plustaken milieugerelateerd	Plustaken niet-milieugerelateerd	Totaal	
Baten	milieu	bodem	groen	bouw	overig	
Inwonerbijdrage	969	365	365	737	297	2.733
Jaarplannen gemeenten en provincie	12.181	4.274	4.813	9.172	2.822	33.261
Offerte- en subsidietaken	414	901	104	208	959	2.586
Overige baten	71	27	27	54	22	200
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	13.634	5.566	5.309	10.172	4.100	38.781
Lasten	milieu	bodem	groen	bouw	overig	
Personeelskosten	11.395	4.290	4.295	8.676	3.498	32.153
Kapitaallasten	102	38	150	77	31	398
Ondersteuning SCD	748	282	282	570	230	2.111
Huisvesting	266	100	100	202	82	750
Overige bedrijfskosten	734	276	277	559	225	2.070
Additionele productkosten	277	537	163	2	-	979
Onvoorzien	68	26	26	52	21	192
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	13.589	5.549	5.292	10.138	4.086	38.654
Gerealiseerd totaalsaldo van baten	45	17	17	34	14	127
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	45	17	17	34	14	127

Bijlage 5 Balans meerjarig

Balans per 31 december (bedragen in €)												
ACTIVA	2025		2026		2027		2028		2029		2030	
VASTE ACTIVA												
<i>Immateriële vaste activa</i>		-		-		-		-		-		-
<i>Materiële vaste activa</i>		3.339.380		3.323.527		3.085.171		2.846.196		2.700.340		2.475.545
Investeringen:												
met een economisch nut		3.339.380		3.323.527		3.085.171		2.846.196		2.700.340		2.475.545
<i>Financiële vaste activa</i>		-		-		-		-		-		-
TOTAAL VASTE ACTIVA		3.339.380		3.323.527		3.085.171		2.846.196		2.700.340		2.475.545
VLOTTENDE ACTIVA												
<i>Voorraden</i>		-		-		-		-		-		-
<i>Uitzettingen</i>		13.199.143		13.226.391		13.551.733		14.071.762		14.361.979		14.724.102
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar												
Vorderingen op openbare lichamen		2.240.788		2.243.862		2.243.862		2.243.862		2.243.862		2.243.862
Rekening courant verhouding met het Rijk		10.958.355		10.982.529		11.307.871		11.827.900		12.118.117		12.480.240
<i>Liquide middelen</i>		9.984		10.500		10.500		10.500		10.500		10.500
Kas		475		500		500		500		500		500
Bank, inclusief kruisposten		9.509		10.000		10.000		10.000		10.000		10.000
<i>Overlopende activa</i>		1.121.554		1.057.669		1.003.641		1.047.941		1.047.970		1.047.116
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:												
overige Nederlandse overheidslichamen		540.936		626.597		626.597		626.597		626.597		626.597
Overige nog te ontvangen c.q. vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		580.618		431.072		377.044		421.344		421.373		420.519
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		14.330.681		14.294.560		14.565.874		15.130.203		15.420.449		15.781.718
TOTAAL ACTIVA		17.670.061		17.618.087		17.651.045		17.976.399		18.120.789		18.257.263

Balans per 31 december										
(bedragen in l)										
PASSIVA	2025	2026	2027	2028	2029	2030				
WASTE PASSIVA										
<i>Eigen vermogen</i>	2.744.588	2.943.934	3.070.604	3.196.651	3.340.910	3.481.229				
Algemene reserve	773.306	2.529.496	2.128.841	2.855.511	2.981.559	3.125.811				
Bestemmingsreserves	215.092	215.092	215.092	215.092	215.092	215.092				
Saldo van de rekening	1.756.190	199.346	126.671	126.048	144.259	140.320				
<i>Voorzieningen</i>	860.452	860.452	860.452	860.452	860.452	860.452				
Voorzieningen	860.452	860.452	860.452	860.452	860.452	860.452				
TOTAAL WASTE PASSIVA	3.605.040	3.804.386	3.931.056	4.057.103	4.201.362	4.341.681				
WLOTTENDE PASSIVA										
<i>WloTTende schulden</i>	1.962.898	1.687.094	1.575.716	1.667.040	1.667.100	1.665.338				
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar										
Kaasgeldleningen aangegaan bij										
Overig	1.962.898	1.687.094	1.575.716	1.667.040	1.667.100	1.665.338				
<i>Overlopende passiva</i>	12.102.123	12.126.608	12.144.274	12.252.255	12.252.326	12.250.243				
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelesteerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.879.134	2.748.922	2.766.588	2.874.569	2.874.640	2.872.557				
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:										
overige Nederlandse overheidslichamen	8.364.644	3.119.341	3.119.341	3.119.341	3.119.341	3.119.341				
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	258.345	258.345	258.345	258.345	258.345	258.345				
TOTAAL WLOTTENDE PASSIVA	14.065.021	13.813.702	13.719.990	13.919.295	13.919.426	13.915.581				
TOTAAL PASSIVA	17.670.061	17.618.088	17.651.046	17.976.398	18.120.788	18.257.262				